

Nieuwsbrief PR Updates 2020-5

Nummer 5, 2020

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:955](#) 29-05-2020

Pensioenschade en lengte dienstverband relevant voor hoogte billijke vergoeding?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:886](#) 15-05-2020

Onregelmatigheidstoeslag is premieplichtig maar tijdelijk gedoogd, verwijzing voor onaanvaardbaarheid incassokosten

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1643](#) 26-05-2020

Schadeplichtigheid wegens niet aanmelden als partner ondanks samenlevingscontract

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1280](#) 19-05-2020

Billijke vergoeding wegens ernstig verwijtbaar ontslag omvat pensioenschade

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:888](#) 12-05-2020

Zorgplicht werkgever voor melden mogelijkheid premievrije voortzetting arbeidsongeschikte werknemer

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1033](#) 07-04-2020

Notaris nalatig bij uitsluiting ouderdomspensioen zonder uitsluiting partnerpensioen?

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:2418](#) 19-03-2020

Verevening pensioen in eigen beheer, geen afstorting

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2020:1855](#) 26-05-2020

Rechtsgeldige wijziging pensioenovereenkomst via incorporatiebeding

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:4678](#) 20-05-2020

Verevening bij scheiding, geen conversie overeengekomen

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:2504](#) 14-05-2020

Pensioenovereenkomst tot stand gekomen maar geen schade

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:2386](#) 29-04-2020

Afstorting voor verevening afhankelijk van jaarstukken en mogelijk oordeel deskundige

Antillen

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEEA:2020:195 13-05-2020

Man moet na scheiding bewijzen dat vrouw tijdens huwelijk pensioen heeft opgebouwd

Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2020:34 03-04-2020

Pensioenontslagbeding bij 60 jaar is verboden leeftijdsonderscheid

RECHTSPRAAK

Pensioenschade en lengte dienstverband relevant voor hoogte billijke vergoeding?

Na ontslag van een payrollwerknemer met ziekteklachten heeft het hof geoordeeld dat werknemer recht heeft op een billijke vergoeding van € 15.000. Naast de loonderving van € 35.000 had werknemer pensioenschade aangevoerd van bijna € 18.000. Werkgever had de lengte van het dienstverband (1,5 jaar) aangevoerd. De Hoge Raad oordeelt dat de hoogte van de billijke vergoeding van € 15.000 onbegrijpelijk is zonder nadere motivering. Tevens oordeelt de Hoge Raad dat de lengte van het dienstverband een relevant gezichtspunt is voor de hoogte van de billijke vergoeding.

Deze zaak gaat over de motiveringseisen die gelden bij een beslissing over de hoogte van een billijke vergoeding. Een werknemer is bij Blue Circle in dienst op basis van een payrollovereenkomst voor onbepaalde tijd en werkzaam als chauffeur. Op 26 augustus 2016 heeft hij zich ziek gemeld. Tot 26 juli 2017 ontvangt werknemer diverse waarschuwingen omdat hij zich negatief uitlaat en/of niet meewerkt aan zijn re-integratieverplichtingen. Meerdere keren ontstaat discussie over de vraag of werknemer weer geschikt is voor zijn eigen werk. De bedrijfsarts en het UWV oordelen wisselend. Als het UWV op 5 juli 2017 oordeelt dat werknemer geschikt is zijn werk als chauffeur weer te verrichten, wordt hem opgedragen per 21 juli weer als chauffeur aan de slag te gaan. Werknemer geeft aan arbeidsongeschikt te zijn en een herbeoordeling aan te vragen. Blue Circle ontslaat werknemer op staande voet per 26 juli. Het UWV heeft in een brief van 15 augustus 2017 de uitslag van het deskundigenoordeel van 5 juli 2017 bijgesteld, omdat bij de behandeling van de aanvraag geen rekening was gehouden met informatie van de GGZ. Het UWV heeft geoordeeld dat werknemer zijn eigen werk op 18 mei 2017 inderdaad niet kon doen. Werknemer heeft Blue Circle verzocht het ontslag op staande voet in te trekken. Dit heeft Blue Circle geweigerd. Het hof heeft geoordeeld dat de feiten en omstandigheden die Blue Circle aan het ontslag op staande voet ten grondslag heeft gelegd, geen dringende redenen opleveren en werknemer op

grond van artikel 7:683 lid 3 BW een billijke vergoeding van € 15.000 toegekend. Tegen dit oordeel keren partijen zich in cassatie.

De rechter dient in de motivering van zijn oordeel over de billijke vergoeding inzicht te geven in de omstandigheden die tot de beslissing over de hoogte van die vergoeding hebben geleid. Het oordeel over de hoogte van de vergoeding moet begrijpelijk zijn, mede in het licht van het debat dat partijen over de vergoeding hebben gevoerd. Werknemer heeft in hoger beroep aangevoerd dat hij door het ontslag op staande voet loonschade heeft geleden. Uitgaande van de door het hof in aanmerking genomen periode waarin ontslag wegens ziekte niet mogelijk was en het loon van werknemer in die periode (zie het slot van r.o. 3.12.1), komt deze loonschade volgens het verzoekschrift tot cassatie neer op een bedrag van iets minder dan € 35.000. Werknemer heeft aangevoerd dat hij daarnaast in verband met gemiste pensioenopbouw schade heeft geleden van € 4.479,28 en € 13.444,26. Het hof heeft in r.o. 3.12.1 de loonderving van werknemer tot uitgangspunt genomen. Het heeft in r.o. 3.12.2 overwogen dat het rekening zal houden met de betekenis die de beëindiging van de arbeidsovereenkomst heeft voor de pensioenvoorziening van werknemer. Gelet op deze uitgangspunten is zonder nadere motivering onbegrijpelijk dat het hof op grond van de overige in r.o. 3.12.2 genoemde omstandigheden is uitgekomen op een billijke vergoeding van € 15.000. Dit klemt temeer nu uit de beschikking niet valt af te leiden hoe het hof die overige omstandigheden heeft gewaardeerd.

Het middel in het incidentele beroep klaagt onder meer dat het hof bij zijn oordeel over de hoogte van de billijke vergoeding (in r.o. 3.12.2) ten onrechte niet het door Blue Circle aangevoerde argument heeft betrokken dat het dienstverband van werknemer ten tijde van het ontslag slechts 1,5 jaar had geduurd. Deze klacht is gegrond. De duur van het dienstverband, waarop Blue Circle in dit verband een beroep heeft gedaan, is een relevant gezichtspunt. Het hof heeft het echter niet genoemd bij de omstandigheden die volgens zijn oordeel de hoogte van de billijke vergoeding hebben bepaald.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:955

Zaaknummer: 18/05362

Rechters: C.A. Streefkerk, M.V. Polak, C.E. Du Perron, C.H. Sieburgh en T.H. Tanja-van den Broek

Advocaten: S.F. Sagel en M.A.J.G. Janssen

Wetsartikelen: 7:683 BW en

RECHTSPRAAK

Schadeplichtigheid wegens niet aanmelden als partner ondanks samenlevingscontract

Na het verbreken van de relatie stelt een der partijen dat de ander de samenlevingsovereenkomst niet is nagekomen. Daarin stond dat de partner zou worden aangemeld bij de pensioenuitvoerder. Het hof oordeelt dat de partij volgens de samenlevingsovereenkomst gehouden was de partner aan te melden. Het hof veroordeelt de partij tot schadevergoeding wegens wanprestatie, op te maken bij staat.

Deze zaak betreft de vermogensrechtelijke afwikkeling van de inmiddels beëindigde samenleving van partijen. Partijen hebben een affectieve relatie gehad en zij hebben samengeleefd. Na het verbreken van de relatie is de samenlevingsovereenkomst op 1 september 2017 beëindigd. De samenleving is op 15 september 2017 geëindigd. Op 1 mei 2009 hebben partijen ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst gesloten. Daarin staat onder meer dat partijen elkaar over en weer aanwijzen als pensioengerechtigde om in aanmerking te komen voor partnerpensioen. In hoger beroep vordert geïntimeerde onder meer partnerpensioen. Het hof oordeelt dat uit de stellingen en producties van partijen volgt dat geïntimeerde tijdens de samenwoning wel aan de in de samenlevingsovereenkomst gestelde verplichtingen heeft voldaan, maar appellant niet. Het gevolg daarvan is dat appellant als ex-partner van geïntimeerde enerzijds wel een (voorwaardelijk) recht heeft op partnerpensioen jegens het pensioenfonds van geïntimeerde, maar dat geïntimeerde geen (voorwaardelijk) recht heeft op partnerpensioen jegens het pensioenfonds van zijn ex-partner door nalaten van appellant. Met geïntimeerde is het hof van oordeel dat hier sprake is van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming door appellant van de samenlevingsovereenkomst. Op grond van het bepaalde in artikel 6:74 BW is appellant schadeplichtig. Het hof veroordeelt appellant tot vergoeding van schade, op te maken bij staat, die geïntimeerde lijdt als gevolg van de toerekenbare tekortkoming van appellant door geïntimeerde in strijd met de samenlevingsovereenkomst niet als zijn partner te hebben aangemeld bij zijn pensioenuitvoerders.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1643

Zaaknummer: 200.265.735_01

Rechters: P.P.M. van Reijssen, M.J. van Laarhoven en G.J. Vossestein

Advocaten: F.J.V.H. Stoffels en B.P.G. Dijkers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onregelmatigheidstoeslag is premieplichtig maar tijdelijk gedoogd, verwijzing voor onaanvaardbaarheid incassokosten

Geschil over de vraag of DHL-ondernemingen pensioenpremies waren verschuldigd aan het bedrijfstakpensioenfonds Vervoer (BPF) over de onregelmatigheidstoeslag. Het hof heeft geoordeeld dat onregelmatigheidstoeslag behoort tot pensioengevend salaris. DHL is niet geslaagd in bewijs dat andere afspraken zijn gemaakt maar mocht gedurende bepaalde periode er gerechtvaardigd op vertrouwen dat Bpf het niet afdragen voor dat deel gedoogde. Cassatieklachten daartegen vanuit BPF worden afgewezen op grond van artikel 81 Wet RO. Cassatieklachten DHL worden afgewezen, met uitzondering van uitblijvende reactie op het betoog dat het in dit geval bij langdurige onderhandelingen onaanvaardbaar is om buitengerechtelijke incassokosten in rekening te brengen. Die klacht slaagt. De Hoge Raad verwijst de zaak naar het Hof Den Haag.

Geschil over de vraag of DHL-ondernemingen in 2006-2011 pensioenpremie over onregelmatigheidstoeslag (TOW) verschuldigd waren aan bedrijfstakpensioenfonds vervoer. De rechtbank heeft (1) voor recht verklaard dat de TOW vanaf 1 januari 2006 behoort tot het pensioengevend loon als bedoeld in het Pensioenreglement en dat DHL c.s. zijn gehouden daarover premie aan BPF te betalen, (2) elke afzonderlijke DHL-onderneming veroordeeld tot betaling aan BPF van de in het dictum vermelde bedragen, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover vanaf 22 april 2013. De vordering tot betaling van wettelijke handelsrente en buitengerechtelijke kosten heeft de rechtbank afgewezen. In zijn tussenarrest van 19 januari 2016 heeft het hof DHL c.s. in de gelegenheid gesteld te bewijzen dat zij in 2007 in het kader van de overgang van DHL c.s. naar BPF met BPF hebben afgesproken dat voor DHL c.s. zou blijven gelden dat de persoonlijke toeslag (PT) wél pensioendragend is en de

TOW niet. In zijn tussenarrest van 20 juni 2017 heeft het hof geoordeeld dat de door DHL c.s. gestelde afspraak niet is bewezen, maar dat uit het bewijsmateriaal wel kan worden afgeleid dat BPF door zijn wijze van optreden tot 2010 bij DHL c.s. het gerechtvaardigde vertrouwen heeft gewekt dat BPF gedoogde dat over de TOW geen premie werd afgedragen (r.o. 2.13 en 2.14). Voorts heeft het hof geoordeeld dat DHL c.s. (voor zover de vordering van BPF ziet op 2010 en 2011) op grond van het toepasselijke uitvoeringsreglement een rente ter hoogte van de wettelijke handelsrente en een vergoeding voor buitengerechtelijke kosten verschuldigd zijn (r.o. 2.17 en 2.18). In zijn eindarrest heeft het hof, voor zover in cassatie van belang, DHL c.s. veroordeeld tot betaling aan BPF van € 1.849.347,76 (inclusief wettelijke handelsrente en buitengerechtelijke kosten) met betrekking tot pensioenpremies over de jaren 2010 en 2011. De Hoge Raad wijst de klachten van het bedrijfstakpensioenfonds af onder verwijzing naar artikel 81 Wet RO. De klachten van DHL tegen de vorderingen 2010 en 2011 wijst de Hoge Raad af. Voldoende duidelijk was dat het hof het bewijs niet alleen op basis van getuigenverklaringen maar ook in het licht van schriftelijk bewijs niet geleverd achtte. De klacht is gegrond dat het hof ten onrechte niet, althans niet voldoende kenbaar, heeft gerespondeerd op het verweer van DHL c.s. dat in de gegeven situatie, waarin tussen partijen sprake is geweest van een jarenlang traject van onderhandelingen, besprekingen en briefwisselingen, waarbij BPF ook zelf ruimte liet voor de mogelijkheid dat een beperkte premieplicht zou worden afgesproken, en zich vervolgens op het standpunt stelde dat sprake is van een incassozaak, het vorderen van buitengerechtelijke incassokosten naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De Hoge Raad verwijst het geding naar het Hof Den Haag.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:886

Zaaknummer: 18/04128

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, M.J. Kroeze, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en E.J. Numann

Advocaten: P.S. Kamminga en M.E. Bruning

Wetsartikelen: Pensioenwet, 3:33 BW en 3:35 BW

RECHTSPRAAK

Billijke vergoeding wegens ernstig verwijtbaar ontslag omvat pensioenschade

Ernstig verwijtbaar ontslag door werkgever. Het hof kent een billijke vergoeding toe van € 75.000 bruto naast de transitievergoeding van € 70.452,66 bruto. Bij de billijke vergoeding is onder meer rekening gehouden met de inkomens-, pensioen- en immateriële schade van werkneemster. Pensioenschadeberekening van € 93.425,40 van werkneemster is gebaseerd op levensverwachting en gemiste pensioenbedragen en eenvoudig maar niet onbegrijpelijk. Betwisting werkgever is niet onderbouwd. Hof houdt rekening met enig perspectief op betaalde arbeid bij billijke vergoeding.

Ontslagzaak. Na de tussenbeschikking van het hof staat vast dat KLM ernstig verwijtbaar heeft gehandeld jegens werkneemster. Het hof heeft partijen in de gelegenheid gesteld zich bij akte uit te laten over de hoogte van de aan werkneemster toe te wijzen billijke vergoeding, inclusief gegevens met betrekking tot de werkneemster mogelijk toekomstige uitkeringen op grond van de Ziektewet en/of de Werkloosheidswet en de hoogte van die bedragen. Werkneemster heeft zich in haar akte gerefereerd aan het oordeel van het hof wat betreft de cijfermatige uiteenzetting van KLM gekoppeld aan de verschillende uitkeringen. Zij heeft aangevoerd dat, gelet op de huidige imploderende markt, haar eenzijdige werkervaring en haar door de kwestie met KLM opgelopen psychische schade, de kans klein is dat zij een nieuwe baan zal vinden. Werkneemster heeft haar pensioenschade berekend op een bedrag van € 93.425,40. KLM heeft dat bedrag betwist met het argument dat een actuariële berekening ontbreekt. KLM heeft haar betwisting echter niet nader onderbouwd. Een dergelijke onderbouwing had van haar wel mogen worden verwacht. Het door werkneemster berekende bedrag aan pensioenschade is gebaseerd op het als gevolg van het ontslag jaarlijks door haar gemiste bedrag aan pensioen vermenigvuldigd met haar op gemiddelden gebaseerde levensverwachting, hetgeen een eenvoudige maar niet onbegrijpelijke wijze van berekening van pensioenschade is. Dat werkneemster niet onaanzienlijke pensioenschade

leidt als gevolg van haar ontslag staat op zichzelf tussen partijen in ieder geval niet ter discussie. Het hof sluit echter niet uit dat appellante, ondanks haar eenzijdige werkervaring en haar leeftijd, nog enig perspectief op betaalde arbeid heeft. Deze omstandigheid in acht nemend en verder rekening houdend met de naar verwachting te lijden directe inkomensschade, pensioenschade en immateriële schade, is het hof van oordeel dat een billijke vergoeding van € 75.000 bruto passend is.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 19-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1280

Zaaknummer: 200.257.293/01

Rechters: G.C. Boot, F.J. Verbeek en I.A. Haanappel-van der Burg

Advocaten: M. Koudstaal en W. van der Boon

Wetsartikelen: 7:671b BW

RECHTSPRAAK

Zorgplicht werkgever voor melden mogelijkheid premievrije voortzetting arbeidsongeschikte werknemer

Gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer had recht op premievrije voortzetting van ouderdomspensioen bij Pensioenfonds Vervoer. Hij heeft dat niet tijdig gemeld. Het pensioenfonds heeft op zijn verzoek gedeeltelijk premievrije voortzetting toegekend en gedeeltelijk afgewezen. De werknemer vordert schadevergoeding van zijn werkgever. Het hof oordeelt dat de werkgever op grond van goed werkgeverschap de zorgplicht heeft om arbeidsongeschikte werknemers te informeren over pensioengevolgen. Het hof kent een schadevergoeding naar redelijkheid toe van €24.500.

Geschil over premievrije voortzetting van pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid. Werknemer is vanaf begin jaren zeventig tot 1 april 1994 in dienst geweest bij de (rechtsvoorgangers van de) vof. Per 1 april 1994 is werknemer in dienst getreden bij de vof. De (rechtsvoorgangers van de) vof nam (namen) deel aan het Pensioenfonds Vervoer. Vanaf 20 januari 2003 heeft werknemer een WAO-uitkering, gebaseerd op arbeidsongeschiktheid 45-55%. Het Pensioenfonds Vervoer voorziet in een recht op premievrije opbouw bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Een deelnemer moet daarom verzoeken. Zondert tijdig verzoek vervalt het recht. Werknemer heeft het verzoek niet (tijdig) gedaan. De vof heeft de volledige pensioenpremie afgedragen. De vof heeft de deelname aan het Pensioenfonds per 31 december 2005 beëindigd. In de periode daarna, tot 1 augustus 2006, was er geen pensioenregeling. Voor dit gat is aan werknemer € 719,93 ter beschikking gesteld. Per 1 augustus 2006 is de pensioenregeling ondergebracht bij Interpolis. Vanaf 1 januari 2006 heeft werknemer premiekapitaal opgebouwd op basis van een deeltijdfactor 0,5. Per 8 november 2010 is de arbeidsongeschiktheid van werknemer vastgesteld op 80-100%. Per 26 september 2016 is werknemer voor de AOW en het Pensioenfonds Vervoer gepensioneerd. Werknemer heeft een verklaring voor recht gevorderd dat de vof en haar vennoten (hierna 'de vof c.s.') aansprakelijk zijn voor de schade die hij lijdt of zal lijden als gevolg van het mislopen van

premiervrije voortzetting/pensioengemis en vordert schadevergoeding. De kantonrechter heeft schade toegewezen tot een bedrag van € 31.429,07. Het hof oordeelt dat van een goed werkgever (art. 7:611 BW) mag worden verlangd zich ervan op de hoogte te stellen of, en zo ja welke gevolgen arbeidsongeschiktheid heeft voor de verdere pensioenopbouw.

Pensioenopbouw is een belangrijke arbeidsvoorwaarde. Het argument dat werkgever op geen enkele wijze bekend was of hoefde te zijn met het pensioenreglement gaat niet op. Het is op zichzelf juist dat in artikel 7 van het Pensioenreglement 2001 is bepaald dat de deelnemer een verzoek doet tot premievrije voortzetting, maar dat is in de relatie tussen werkgever en werknemer, die beheerst wordt door artikel 7:611 BW, niet doorslaggevend. Het pensioenreglement regelt immers (uitsluitend) de verhouding tussen het pensioenfonds en de deelnemer. In de relatie tussen werkgever en werknemer geldt dat het op de weg van werkgever had gelegen werknemer op deze mogelijkheid te wijzen. Dat geldt ook als de werkgever niet van deze mogelijkheid wist. Een goed werkgever moet de gevolgen van de WAO-uitkering voor de verdere pensioenopbouw onderzoeken. Indien werkgever werknemer had gewezen op de mogelijkheid van premievrije opbouw mag worden aangenomen dat hij een verzoek daartoe aan het Pensioenfonds Vervoer zou hebben gedaan en dat dit verzoek zou zijn toegewezen. Voor een dergelijk verzoek gelden geen nadere voorwaarden, anders dan de mate van arbeidsongeschiktheid. Nu werkgever dit niet heeft gedaan is hij tekortgeschoten in de verplichtingen die hij op grond van artikel 7:611 BW ten opzichte van werknemer had. Werkgever is aansprakelijk voor het gemis van werknemer aan premievrije opbouw van zijn pensioen bij Pensioenfonds Vervoer over de periode van 1 januari 2006 tot 1 januari 2009. Van eigen schuld aan de zijde van werknemer op dit punt is geen sprake. Werknemer heeft niet welbewust ingestemd met wijziging van de pensioenregeling per 2006. Het hof neemt daarom tot uitgangspunt dat werknemer ook na 31 december 2005 recht had op voortzetting van deelname aan de pensioenregeling van Pensioenfonds Vervoer. In dat geval had hij ook in verband met zijn toegenomen arbeidsongeschiktheid op 8 november 2010 recht gehad op premievrijstelling. Het hof kent een schadevergoeding naar redelijkheid en billijkheid toe van € 24.500.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:888

Zaaknummer: 200.243.866/01

Rechters: R.S. van Coevorden, M.J. van der Ven en J.E.H.M. Pinckaers

Advocaten: J. Kaldenberg en J.H. Pelle

Wetsartikelen: 7:611 BW, 6:101 BW en 6:248 BW

RECHTSPRAAK

Man moet na scheiding bewijzen dat vrouw tijdens huwelijk pensioen heeft opgebouwd

Arubaanse echtscheidingszaak. Man vordert onder meer verdeling van het tijdens het huwelijk door de vrouw opgebouwd ouderdompensioen. Het gerecht laat de man toe tijdens comparitie toe te lichten bij welke werkgevers en pensioenuitvoerders de vrouw pensioen heeft opgebouwd.

Partijen zijn op 24 juni 1974 in Nederland in algehele gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd. Bij beschikking van 5 maart 1997 van dit gerecht is de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. De echtscheidingsbeschikking is op 27 mei 1997 ingeschreven in het daartoe bestemde register van de burgerlijke stand in Aruba (Censo). Na de echtscheiding heeft geen verdeling van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap plaatsgevonden. Partijen hebben zich verzoend, zijn op enig moment weer gaan samenwonen maar hebben in 2015 hun relatie weer beëindigd. De vrouw vordert onder meer verdeling van de gemeenschap. In reconventie vordert de man onder meer verdeling van het tijdens het huwelijk opgebouwd pensioen van de vrouw. De vrouw heeft betwist dat zij gedurende het huwelijk pensioenrechten heeft opgebouwd. Zij heeft een verklaring overgelegd van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, waarin is verklaard dat zij vanaf 1 februari 2006 in vaste pensioengerechtigde dienst is benoemd. De man heeft tijdens de comparitie van partijen gesteld dat de vrouw in de periode 1974-1984 in Nederland pensioen heeft opgebouwd, in de periode 1984-1989 in Sint Maarten en na 1989 in Aruba. Volgens de algemene regels van bewijslastverdeling ligt op de man de bewijslast van zijn stelling dat tot de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap ook behoren door de vrouw opgebouwde pensioenrechten. De man heeft bewijs van die stelling aangeboden. Tijdens de nog te bepalen comparitie wenst het gerecht te bespreken op welke wijze de man dit bewijs wenst te leveren. De man zal reeds tijdens de comparitie ter nadere onderbouwing van zijn stellingen moeten aangeven bij welke werkgevers en pensioenfonds de vrouw volgens de man pensioen heeft opgebouwd, welke schriftelijke bewijsstukken de man hieromtrent voorhanden heeft en op welke wijze hij de opbouw van de door hem gestelde pensioenrechten verder wil bewijzen.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 13-05-2020

ECLI: ECLI:NL:OGEEA:2020:195

Zaaknummer: AUA201804115

Rechters: J.J. Verhoeven

Advocaten: N.S. Gravenstijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verevening pensioen in eigen beheer, geen afstorting

Echtscheidingszaak. Man heeft pensioen in eigen beheer opgebouwd. De man kan niet veroordeeld worden tot betaling vereveningsbedrag aan vrouw. De vrouw heeft een recht jegens het uitvoeringsorgaan. Afstorting kan niet worden gevegd omdat de eigen beheer-bv niet kan beschikken over voldoende liquide middelen. Het hof verklaart voor recht dat partijen dienen over te gaan tot verevening van het pensioen van de man in eigen beheer.

Voor wat betreft pensioen is relevant dat de man pensioen in eigen beheer heeft opgebouwd in A Beheer B.V. Tussen partijen is niet in geschil dat de vrouw aanspraak kan maken op de helft van de opbouw in de huwelijkse periode. De vrouw verzoekt – zo begrijpt het hof – de man te veroordelen een actuariële berekening op te laten maken van de waarde van het pensioen in eigen beheer op de datum van de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking en de man te veroordelen de helft van die waarde aan de vrouw te betalen op het moment dat hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Het hof overweegt dat de vrouw volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding in beginsel recht heeft op uitbetaling van een deel van de uit te betalen termijnen van het pensioen *jegens het uitvoeringsorgaan*. Haar verzoek de man te veroordelen tot uitbetaling van het gehele bedrag waarop zij aanspraak kan maken mist grondslag. Het hof ziet gelet hierop geen aanleiding om de man te veroordelen de waarde te laten berekenen. Voor zover de vrouw heeft bedoeld dat de man dient te worden verplicht tot afstorting van het kapitaal dat nodig is voor het aan haar toekomende deel van de pensioenafpraak, geldt dat afstorting niet kan worden gevegd, nu als onvoldoende betwist vaststaat dat hiervoor in A Beheer B.V. onvoldoende liquide middelen aanwezig zijn of kunnen worden verkregen (vgl. HR 9 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ2658). Nu de aanspraak van de vrouw op de helft van de opbouw van het pensioen in eigen beheer op zichzelf niet wordt betwist, zal het hof dit verzoek van de vrouw toewijzen ten aanzien van het pensioen in eigen beheer. Het hof verklaart voor recht dat partijen dienen over te gaan tot verevening van het pensioen van de man in eigen beheer bij A Beheer B.V. op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 19-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:2418

Zaaknummer: 200.206.615 en 200.206.616

Rechters: J.B. de Groot, M.H.F. van Vught en K.A.M. van Os-ten Have

Advocaten: L. Laus en M.S.J. Supićić

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioenovereenkomst tot stand gekomen maar geen schade

Geschil tussen werknemer en werkgever over de vraag of er een pensioenovereenkomst tot stand is gekomen en of de werkgever aansprakelijk is voor de schade wegens niet onderbrengen daarvan bij de verzekeraar. In de arbeidsovereenkomst staat: 'Voor de in dienst zijnde werknemers is er een pensioenregeling bij ASR verzekeringen van kracht. Op uitdrukkelijk verzoek van de werknemer kan hiervan worden afgezien.' De rechtbank oordeelt dat er een pensioenovereenkomst tot stand is gekomen. Schade is niet aannemelijk geworden omdat het pensioengevend salaris lager is dan de franchise. Werknemer heeft geen belang. De rechtbank wijst de vordering af.

Geschil tussen werknemer en werkgever over de vraag of er een pensioenovereenkomst tot stand is gekomen en of werkgever aansprakelijk is voor de schade wegens niet onderbrengen daarvan bij de verzekeraar. In de arbeidsovereenkomst staat: 'Voor de in dienst zijnde werknemers is er een pensioenregeling bij ASR verzekeringen van kracht. Op uitdrukkelijk verzoek van de werknemer kan hiervan worden afgezien.' Naar het oordeel van de kantonrechter volgt uit de tekst van artikel 6 van de arbeidsovereenkomst dat A. ervan uit mocht gaan dat voor hem vanaf de datum van indiensttreding een pensioenregeling bij ASR-verzekeringen van kracht was, tenzij hij daarvan zelf zou afzien. In de tekst is immers geen enkel voorbehoud opgenomen. Uit de gebruikte woorden kan ook niet worden afgeleid dat dit artikel slechts in zijn algemeenheid is opgenomen en dat dit niet op A. van toepassing is. De eerste zin van het artikel is volstrekt duidelijk en niet voor tweërlei uitleg vatbaar: 'Voor de in dienst zijnde werknemers is er een pensioenregeling bij ASR verzekeringen van kracht' [cursivering kantonrechter]. Vast staat dat aan de tweede zin: 'Op uitdrukkelijk verzoek van de werknemer kan hiervan worden afgezien.' geen invulling is gegeven. Het gaat daarmee om een onherroepelijk aanbod (art. 6:219 lid 3 BW), zodat de herroeping daarvan door B. bij conclusie

van antwoord geen gevolg heeft. Met de verwijzing naar een pensioenregeling bij ASR-verzekeringen is het aanbod ook voldoende bepaald om op grond van artikel 7 lid 1 Pensioenwet (PW) een pensioenovereenkomst tot stand te kunnen laten komen (zie ook *Kamerstukken II 2005/06, 30413, nr. 3, p. 27*). B. heeft niet gesteld dat A. uitdrukkelijk heeft verzocht om van de aangeboden pensioenregeling af te zien. De bewoordingen van artikel 6 laten geen andere conclusie toe dan dat dit betekent dat [B.] ervan uit moest gaan dat [A.] de pensioenregeling bij ASR (stilzwijgend) heeft aanvaard, temeer omdat niet is vermeld dat het afzien van de pensioenregeling binnen een bepaalde termijn moest gebeuren. Er kan pas sprake zijn van gemiste pensioenopbouw tijdens de looptijd van de arbeidsovereenkomst, wanneer het pensioengevend jaarsalaris hoger is dan de franchise. Die franchise bedroeg in 2017, zo heeft de kantonrechter ambtshalve vastgesteld, bij een beschikbare premiereregeling als hier aan de orde minimaal € 13.123 bruto. Met A. is de kantonrechter van oordeel dat gelet op artikel 8 PW aan pensioenopbouw niet in de weg kan staan dat hij geen vast maandsalaris had. Uit bijlage 4 van productie 7a van A. volgt dat hij gedurende zijn dienstverband in totaal € 2.538,58 aan brutoloon heeft ontvangen. Vermeerderd met het overeengekomen bedrag in hoger beroep van € 7.000 bruto bedroeg het totale brutoloon in de periode van 23 februari 2017 tot 23 augustus 2017 € 9.538,58, waarbij ervan wordt uitgegaan dat het vakantiegeld daarin is begrepen. Laatstgenoemd bedrag is minder dan de franchise, zodat niet aannemelijk is dat A. tijdens de looptijd van de arbeidsovereenkomst pensioenopbouw heeft gemist. Met andere woorden: dat A. op dit punt schade heeft geleden is niet aannemelijk geworden.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 14-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:2504

Zaaknummer: 7816786

Rechters: G.J. Roeterdink

Advocaten: E.E. Frenken en M.J.M.H. Simons

Wetsartikelen: 7 PW, 7:629 BW en 7:658 BW

RECHTSPRAAK

Notaris nalatig bij uitsluiting ouderdomspensioen zonder uitsluiting partnerpensioen?

Klacht tegen een notaris over de wijze waarop pensioenafspraken zijn verwerkt in huwelijkse voorwaarden. De notaris heeft huwelijkse voorwaarden verleden. Daarin stond onder meer koude uitsluiting en dat opgebouwd pensioen niet werd verevend. Klager verwijt de notaris dat hij heeft nagelaten in de akte van huwelijkse voorwaarden op te nemen dat de ex-echtgenote van klager geen aanspraak zou kunnen maken op nabestaandenpensioen. Het hof kan niet vaststellen dat klager de notaris de opdracht heeft gegeven om in de door de notaris op te stellen huwelijkse voorwaarden behalve de verevening van opgebouwd ouderdomspensioen ook de aanspraken van zijn ex-echtgenote op nabestaandenpensioen uit te sluiten. Het hof volgt klager niet in zijn stelling dat de notaris had moeten begrijpen dat hij met ‘pensioenaanspraken’ ook het nabestaandenpensioen bedoelde. Het hof berispt de notaris wel voor ernstig nalaten in de communicatie.

Klacht tegen een notaris over de wijze waarop pensioenafspraken zijn verwerkt in huwelijkse voorwaarden. Een notaris heeft op 10 februari 2003 een akte van huwelijkse voorwaarden verleden. Daarin staat samengevat koude uitsluiting en dat de opgebouwde pensioenaanspraken niet zullen worden verevend conform de WVPS. Op 14 februari zijn man en vrouw getrouwd, in 2007 zijn zij gescheiden. De man heeft de scheiding gemeld bij zijn pensioenfonds (ABP). In 2010 heeft hij naar aanleiding van een bericht van het ABP een kopie van de huwelijkse voorwaarden gestuurd. In verband met zijn voornemen opnieuw in het huwelijk te treden heeft hij in 2018 opnieuw contact gezocht met het ABP. Op 5 december 2018 heeft op het kantoor van de notaris een bespreking plaatsgevonden tussen klager en de notaris. Daarbij is gesproken over de akte van huwelijkse voorwaarden en heeft de notaris

klager meegedeeld dat hij zijn dossieraantekeningen zou raadplegen teneinde vast te stellen wat klager en zijn toenmalige echtgenote in 2003 hebben besproken ten aanzien van de pensioenaanspraken. Klager is in januari 2019 hertrouwd. In mei 2019 is klager met pensioen gegaan. Bij brief van 24 juni 2019 heeft het pensioenfonds aan klager onder meer bericht dat de ex-partner recht heeft op nabestaandenpensioen ondanks de koude uitsluiting, tenzij zij daarvan afziet. Klager verwijt de notaris dat hij heeft nagelaten in de akte van huwelijkse voorwaarden op te nemen dat zijn ex-echtgenote geen aanspraak zou kunnen maken op nabestaandenpensioen indien het huwelijk van klager en zijn ex-echtgenote zou worden ontbonden door echtscheiding dan wel indien tussen hem en zijn ex-echtgenote de scheiding van tafel en bed zou worden uitgesproken, terwijl klager ten tijde van het opmaken van de akte van huwelijkse voorwaarden de notaris uitdrukkelijk had medegedeeld dat dit zijn wens was. Verder klaagt hij erover dat de notaris ondanks zijn toezegging in het gesprek op 5 december 2018, klager niet (nader) geïnformeerd heeft of zich in het dossier aantekeningen bevinden waaruit blijkt dat ten tijde van het opmaken van de akte van huwelijkse voorwaarden is gesproken over (uitsluiting van aanspraken op) het nabestaandenpensioen. Na dit bezoek heeft klager meerdere keren contact met het kantoor van de notaris opgenomen, doch tevergeefs. Klager heeft niets meer van de notaris vernomen, ook niet nadat klager een verzoek tot bemiddeling had ingediend bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie. Het hof kan, gelet op het vorenstaande, net zoals de kamer, niet vaststellen dat klager de notaris de opdracht heeft gegeven om in de door de notaris op te stellen huwelijkse voorwaarden behalve de verevening van opgebouwd ouderdomspensioen ook de aanspraken van zijn ex-echtgenote op nabestaandenpensioen uit te sluiten. Het hof volgt klager niet in zijn stelling dat de notaris had moeten begrijpen dat hij met 'pensioenaanspraken' ook het nabestaandenpensioen bedoelde. Nabestaandenpensioen komt pas na het overlijden van de pensioengerechtigde tot uitkering en het is daarom geenszins vanzelfsprekend dat iemand die vindt dat zijn aanstaande echtgenote in het geval van echtscheiding geen aanspraak mag maken op een deel van het voor hemzelf opgebouwde ouderdomspensioen, ook van oordeel is dat zij geen rechten zou kunnen doen gelden op haar deel van het onder meer voor haar opgebouwde nabestaandenpensioen. Nu niet aannemelijk is geworden dat de notaris bij het opstellen van de huwelijkse voorwaarden in strijd met de ter zake door klager gegeven instructies heeft gehandeld, is dit klachtonderdeel, zoals ook de kamer heeft geoordeeld, ongegrond. Op de vele verzoeken daarna van klager om te worden geïnformeerd over de voortgang, heeft de notaris niet gereageerd. Ook heeft de notaris niet gereageerd in het kader van het door klager bij de KNB ingediende verzoek om bemiddeling. Klager heeft zich daardoor genoodzaakt gevoeld een klacht in te dienen bij de kamer. Ook daarop heeft de notaris in eerste instantie niet gereageerd. Hij heeft geen verweerschrift ingediend. Eerst op de zitting bij de kamer heeft de notaris een reactie gegeven op de klacht

van klager. Volgens de kamer is dit gedrag van de notaris aan te merken als 'ernstig nalatig'. Het hof berispt de notaris en veroordeelt hem tot betaling van de kosten van behandeling van de klacht in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 07-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1033

Zaaknummer: 200.267.600/01 NOT

Rechters: J.C.W. Rang, A.M.A. Verscheure en M. Bijkerk

Advocaten: F.W. Aartsen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioenontslagbeding bij 60 jaar is verboden leeftijdsonderscheid

Werknemer op Sint Maarten protesteert tegen zijn pensioenontslag bij 60 jaar in 2018. In 2016 is de pensioenleeftijd verhoogd naar 62 jaar. Het gerecht oordeelt dat er geen objectieve rechtvaardiging is voor de leeftijdsdiscriminatie. Werkgever moet de schade van werknemer vergoeden.

De arbeidsovereenkomst van werknemer is geëindigd op 31 maart 2018 bij de pensioenleeftijd van 60 jaar. Op 1 januari 2016 is de (wettelijke) pensioenleeftijd verhoogd van 60 naar 62 jaar. Zodoende moet hij twee jaar lang wachten op zijn AOV-pensioen terwijl hij wel zijn Vidanova-pensioen ontvangt. Werknemer wil doorwerken tot 62 jaar zodat hij zijn reguliere inkomen kan ontvangen en niet het lagere pensioen. Als het Vidanova-pensioen op zijn 62e zou ingaan dan zou er twee jaar lang meer premie voor zijn betaald en zou dat ook hoger zijn. De compensatie die de werkgever biedt, voor eigen rekening uitbetalen van het AOV-pensioen en de premie medische verzekering doorbetalen, is lager. Werkgever heeft het standpunt ingenomen, kort gezegd, dat het te duur is om de 21 werknemers die zich in een vergelijkbare situatie als werknemer bevinden te blijven doorbetalen dan wel een hogere compensatie te bieden. Dat heeft te maken met de reorganisatie wegens bedrijfseconomische redenen die hij in 2012 heeft ingevoerd. Toen zijn er 66 werknemers afgevoerd. Uit een verklaring van zijn accountant volgt namelijk dat de omzet in 2017 en 2018 is gedaald en dat de kosten in 2018 zijn gestegen. Een en ander heeft geleid tot een verlies in 2017 van NAf. 2,3 miljoen en van NAf. 3,9 miljoen in 2018. Voor 2019 wordt een positief bedrijfsresultaat verwacht. Als werkgever de 21 werknemers tot hun 62e in loondienst zou moeten houden dan zou dit de werkgelegenheid van de overige 120 werknemers in gevaar brengen. Werkgever onderbouwt dit standpunt met een brief van zijn accountant. Werknemer stelt dat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie. Het Gerecht onderschrijft dit; alleen de voormelde 21 werknemers worden met dit pensioengat geconfronteerd. De overige werknemers niet; zij kunnen doorwerken tot hun 62e en de premieverplichtingen worden afgestemd op een pensioen ingaande op hun 62e. Werkgever heeft toen werknemer 60 jaar oud werd niets

voor hem gedaan. Het Gerecht is van oordeel dat er geen objectieve rechtvaardiging is. De oudere groep werknemers van boven de 60 jaar werd, uitsluitend vanwege de wetswijziging waarin de pensioenleeftijd werd verhoogd, hierdoor geraakt en alle andere werknemers niet. Werkgever voert niet aan dat de aard van de werkzaamheden het nodig maakt dat 60-plussers niet langer in dienst kunnen blijven of soortgelijke argumenten. Evenmin wordt uitgelegd waarom tijdelijke contracten met personeel niet verlengd zouden kunnen worden of waarom bestaande contracten van werknemers met een korter dienstverband niet zouden kunnen worden beëindigd (met inachtneming van het *last in first out*-principe of het afspiegelingsbeginsel) wegens bedrijfseconomische redenen. Het beroep op dwaling is verjaard. De subsidiaire eis tot schadevergoeding slaagt. De schade die werknemer door het pensioenontslag heeft ondervonden moet door de werkgever worden vergoed. Dat komt neer op twee jaar volledige loondoorbetaling (inclusief emolumenten waaronder voortgezette premiebetaling voor het Vidanova-pensioen), waarop in mindering strekt de door de werkgever betaalde compensatie.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 03-04-2020

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2020:34

Zaaknummer: SXM201901273

Rechters: A.J.J. van Rijen

Advocaten: P. Bruns en K.D. de l' Isle

Wetsartikelen: 7a:1615u BW, 3:52 lid 1 onder c BW en 6:228 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Rechtsgeldige wijziging pensioenovereenkomst via incorporatiebeding

De pensioenovereenkomst van de werknemer wordt in 2013 gewijzigd. Daarbij wordt onder meer de pensioenopbouw lager, de pensioenleeftijd en de werknemerspremie hoger. Werknemer vordert pensioenschade van € 135.800 van de werkgever. De rechtbank oordeelt dat vordering van de schade voor de hogere premie over het verleden is verjaard. De versoering van de pensioenopbouw is niet verjaard want betreft toekomstige schade die pas bij pensioeningang opeisbaar is. De wijziging is rechtsgeldig. De pensioenovereenkomst verwijst naar het pensioenreglement. Daarin staat een wijzigingsbeding. Het beding is schriftelijk vastgelegd en maakt door de verwijzing (incorporatie) deel uit van de pensioenovereenkomst. Er is niet bepaald dat alleen de op een bepaalde datum geldend reglement tussen partijen geldt, zodat ook latere wijzigingen zijn geïncorporeerd.

Werknemer vordert schadevergoeding van € 135.800 van de werkgever (Telder) voor een pensioenwijziging uit 2013. Daarbij is onder meer de pensioenopbouw verlaagd, en zijn de pensioenleeftijd alsmede de werknemerspremie verhoogd. Telder was volgens werknemer niet gerechtigd de pensioenregeling per 1 januari 2013 (en daarna) eenzijdig, dus zonder de (welbewuste) instemming van werknemer te wijzigen. Telder heeft onrechtmatig jegens werknemer gehandeld, althans in strijd gehandeld met de beginselen van goed werkgeverschap, althans zij is jegens werknemer tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de pensioenovereenkomst die op 31 december 2012 tussen partijen van kracht was. Werknemer bouwt als gevolg van de doorgevoerde wijzigingen minder pensioen op dan hij deed vóór 1 januari 2013. Anders dan Telder betoogt, geldt ten aanzien van de primaire vorderingen van werknemer de verjaringstermijn van artikel 3:310 BW. De schadevordering van werknemer ziet grotendeels op toekomstige schade. Het

gaat immers om pensioenschade, welke schade pas wordt geleden bij aanvang van het pensioen. Het grootste deel van de door werknemer gevorderde schade is dan ook nog niet opeisbaar, hetgeen betekent dat ten aanzien van die schade nog geen verjaringstermijn is gaan lopen.

Dit is anders ten aanzien van de schade die eiser stelt te hebben geleden als gevolg van de verhoging van de deelnemersbijdrage van 6 naar 8 procent per 1 januari 2013. Die schade betreft geen toekomstige maar reeds geleden schade en bedraagt volgens werknemer tot 1 augustus 2019 een bedrag van € 4.082. Een deel van die schade is wel verjaard. Uit de niet, althans onvoldoende, weersproken stellingen van Telder volgt dat reeds in het pensioenreglement ten tijde van de aanvaarding daarvan door werknemer een eenzijdig wijzigingsbeding stond, dat ook was opgenomen in artikel 27 van het vóór 1 januari 2013 geldende pensioenreglement. De inhoud van de pensioenafspraken tussen partijen wordt dus bepaald door het pensioenreglement zoals dat per 1 januari 1989 luidde én de latere wijzigingen daarvan. Dit zou anders zijn geweest indien in de pensioenmededeling had gestaan dat de inhoud van de pensioenovereenkomst werd bepaald door het op dat moment geldende exemplaar van het pensioenreglement, dus zonder toekomstige wijzigingen. In dat geval zou sprake zijn geweest van de door werknemer bedoelde statische incorporatie. Nu is de incorporatie dynamisch van karakter, omdat het wijzigingsbeding ook is geïncorporeerd. Door de dynamische incorporatie beweegt de inhoud van de pensioenovereenkomst automatisch mee met de wijzigingen van het pensioenreglement. De vraag naar de rechtsgeldigheid van de wijziging van de pensioenafspraken is in het onderhavige geval dus afhankelijk van de vraag of het pensioenfonds, gelet op de statutaire en reglementaire bepalingen inzake de wijzigingsbevoegdheid, een rechtsgeldig besluit tot wijziging van het pensioenreglement heeft genomen.

In artikel 27 van het vóór 1 januari 2013 geldende pensioenreglement heeft het pensioenfonds zich het recht voorbehouden de pensioenregeling te wijzigen als omstandigheden wijzigen die voor de werkgever van zodanig zwaarwegend belang zijn in relatie tot de belangen van de werknemers, dat de belangen van de werknemers daarvoor moeten wijken. Daarbij is tevens bepaald dat het pensioenfonds de deelnemers over een voorgenomen wijziging schriftelijk moet informeren en daarover met hen dient te overleggen. Gesteld noch gebleken is dat het besluit van SPNG tot wijziging van het pensioenreglement niet rechtsgeldig is. SPNG is door werknemer niet in rechte betrokken, zodat een oordeel over de rechtsgeldigheid van het besluit in de onderhavige procedure ook niet zou kunnen worden genomen, omdat SPNG zich daarover moet kunnen uitlaten. Nu sprake is van een rechtsgeldige wijziging van het pensioenreglement en die wijziging automatisch doorwerkt in de pensioenovereenkomst tussen partijen, kan niet volgehouden worden dat Telder ten aanzien van die wijziging

onrechtmatig jegens werknemer heeft gehandeld, althans in strijd heeft gehandeld met de beginselen van goed werkgeverschap, althans tekort is geschoten in de nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de op 31 december 2012 geldende pensioenovereenkomst. De kantonrechter wijst de vorderingen af.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2020:1855

Zaaknummer: 7841402 \ CV EXPL 19-3524

Rechters: C.H. de Haan

Advocaten: E.K.W. van Kampen en S. van der Vegt

Wetsartikelen: 3:310 BW, 7:613 BW en 19 Pensioenwet

RECHTSPRAAK

Verevening bij scheiding, geen conversie overeengekomen

Geschil na echtscheiding over uitleg echtscheidingsconvenant. Gedaagde mag bij verevening kiezen voor latere ingangsdatum ouderdomspensioen, ook al betekent dit dat zijn ex-echtgenoot langer moet wachten op het deel van dat pensioen. De rechtbank oordeelt dat er geen conversie is overeengekomen maar verevening.

Bij de scheiding zijn partijen in 1998 een echtscheidingsconvenant overeengekomen. Daarin staat dat het door de man opgebouwde pensioen niet wordt verevend volgens de WVPS of verrekend conform Boon/Van Loon. Verder staat in het convenant dat de door de vrouw opgebouwde pensioenaanspraken zullen worden verevend conform de standaardregeling van artikel 3 WVPS. Het in eigen beheer opgebouwde pensioen moet worden afgestort bij een verzekeraar, zodat ieder der partijen eigen pensioenaanspraken verkrijgt ter grootte van de helft van het ouderdomspensioen van de vrouw, voor zover dit over de huwelijkse periode is opgebouwd. Het opgebouwde pensioen is afgestort bij Zwitserleven per 1 december 1998. De offerte is door man en vrouw geaccepteerd. In 2000 zijn zij akkoord gegaan met een overdracht van Zwitserleven naar Royal Sun & Alliance. De overdracht is in juli 2001 geweest. Achmea heeft Royal Sun & Alliance overgenomen in 2002. Op 9 juni 2017 heeft Achmea eiser meegedeeld dat ten onrechte geen rekening was gehouden met de echtscheiding en dat dit is rechtgetrokken. Voor hem is een bedrag van € 101.784,69 gereserveerd als verevend ouderdomspensioen. De pensioendatum van gedaagde is 1 mei 2018 maar zij kan kiezen voor vervroeging of uitstel. Eiser vordert onder meer medewerking aan conversie, althans verevening. De rechtbank oordeelt dat het gedaagde in beginsel vrij staat om pas later met pensioen te gaan, ook al moet eiser daardoor nog enige tijd wachten op zijn aandeel. De uitleg van het convenant brengt de rechtbank tot de conclusie dat er verevening is overeengekomen en geen conversie. De stelling van eiser dat sprake is van een gegarandeerde pensioenuitkering is onvoldoende onderbouwd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 20-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:4678

Zaaknummer: C/10/577826 / HA ZA 19-634

Rechters: M. de Geus

Advocaten: H.M.J. van den Hurk en C.A. Hoekstra

Wetsartikelen: 3 WVPS

RECHTSPRAAK

Afstorting voor verevening afhankelijk van jaarstukken en mogelijk oordeel deskundige

Echtscheiding. Onderdeel van de procedure is de mogelijke afstortingsplicht van de DGA om zijn in eigen beheer opgebouwd pensioen te verevenen. De rechtbank oordeelt dat de man jaarstukken in het geding moet brengen waaruit de hoogte van het pensioen blijkt. Partijen dienen aan te geven of zij het wenselijk achten vragen voor te leggen aan een deskundige over de in eigen beheer opgebouwde pensioenvoorziening en over de vraag of de betrokken bv in staat is om het deel van de pensioenvoorziening waar de vrouw recht op heeft af te storten.

Geschil over verdeling na scheiding. Onderdeel van de procedure is de vraag hoe het in eigen beheer opgebouwd pensioen van de DGA moet worden verevend. De vrouw stelt dat in eigen beheer opgebouwd pensioen verevend dient te worden als bedoeld in de Wet verevening pensioenrechten bij echtscheiding. Dit betekent dat het pensioen dat de man tijdens het huwelijk heeft opgebouwd, door hem dient te worden gesplitst en daartoe ten behoeve van de vrouw een zelfstandige pensioenvoorziening dient te worden geopend, in dit geval voor een bedrag van (afgerond) € 107.000. De vrouw verwijst hierbij naar rechtsoverweging 5.7.2 van de echtscheidingsbeschikking van 30 augustus 2018. Tot het tegendeel is gebleken, wat vooralsnog niet het geval is, dient ervan uitgegaan te worden dat het pensioen kan worden gerealiseerd zonder gevaar voor de continuïteit van de onderneming, aldus de vrouw. De man heeft hiertegen aangevoerd dat in het verleden gereserveerde gelden voor een pensioenuitkering reeds zijn benut ten behoeve van schulden en onkosten van partijen. Er zijn geen pensioenrechten/-gelden te verdelen. In de als productie 16 door de vrouw overgelegde brief wordt ook gesproken over een dekkingstekort (onder dekking), aldus de man. De rechtbank overweegt dat in eigen beheer opgebouwd pensioen onder de Wet verevening pensioenrechten bij echtscheiding valt en dus moet worden verevend. Het is vaste jurisprudentie dat de eisen van redelijkheid en billijkheid die de verhouding tussen ex-

echtgenoten beheersen, in het algemeen meebrengen dat de tot verevening verplichte echtgenoot die als directeur/grotaandeelhouder (DGA) de rechtspersoon beheerst waarin de te verevenen pensioenaanspraak is ondergebracht, dient te zorgen voor afstorting door die rechtspersoon van het kapitaal dat nodig is voor het aan de andere echtgenoot toekomende deel van de pensioenaanspraak (HR 20 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG9458). Indien onvoldoende liquide middelen aanwezig zijn, zal de vereveningsplichtige dienen te stellen, en bij betwisting aannemelijk dienen te maken, dat de benodigde middelen niet kunnen worden vrijgemaakt of elders worden verkregen zonder de continuïteit van de onderneming in gevaar te brengen (HR 9 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ2658). Wat de hoogte is van de pensioenaanspraak van de tot verevening gerechtigde echtgenoot moet bepaald worden naar het *tijdstip van echtscheiding*. De commerciële waarde van die aanspraak (het bedrag dat nodig is om de aanspraak bij een externe pensioenverzekeraar te verzekeren) moet bepaald worden naar het *tijdstip van afstorting* door de rechtspersoon (HR 14 februari 2020, ECLI:NL:HR:2020:276). Hierbij wordt de heersende marktrente tot uitgangspunt genomen. Een eventueel tekort aan kapitaal in de rechtspersoon (om ieders helft van de commerciële waarde respectievelijk af te storten en achter te laten) dient in beginsel evenredig met de verhouding waartoe de verevening leidt, te worden verdeeld tussen de ex-echtgenoten. Dit laat onverlet dat de rechter kan beslissen dat geen aanspraak bestaat op (volledige) afstorting gelet op alle omstandigheden van het geval zoals hiervoor reeds is overwogen. Niet in geschil is dat in eigen beheer pensioen is opgebouwd. In Kanes B.V. is een pensioen opgebouwd dat op de balans per 31 december 2017 een waarde had van € 79.168. Partijen hebben hier verder geen gegevens over verstrekt. Het is de rechtbank niet duidelijk welke pensioenrechten partijen, dan wel de man tijdens de huwelijkse periode hebben opgebouwd in de betrokken bv's en in hoeverre het voor afstorting ten behoeve van de vrouw benodigde kapitaal aanwezig is. De man is aandeelhouder in [naam BV] en enig bestuurder van Kanes B.V. De rechtbank draagt de man dan ook op om jaarstukken in het geding te brengen waaruit de hoogte van de pensioenaanspraken van partijen of van de man blijkt, die in de huwelijkse periode zijn opgebouwd in eigen beheer van [naam BV] en van Kanes B.V. Daarbij gaat het om de hoogte van de pensioenaanspraken op 25 juni 2018, de datum van de echtscheiding van partijen. De rechtbank stelt de man in de gelegenheid zijn stelling dat het voor afstorting ten behoeve van de vrouw benodigde kapitaal niet aanwezig is, nader te onderbouwen. De vrouw mag vervolgens bij akte op het voorgaande reageren. Partijen dienen beiden aan te geven of zij het wenselijk achten vragen voor te leggen aan een deskundige over de in eigen beheer opgebouwde pensioenvoorziening en over de vraag of de betrokken bv in staat is om het deel van de pensioenvoorziening waar de vrouw recht op heeft af te storten. Zo partijen het wenselijk achten om hierover vragen te stellen aan de deskundige of aan een (al dan niet door de deskundige in te schakelen) pensioenspecialist, dan kunnen zij een voorstel doen voor die

vragen.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 29-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:2386

Zaaknummer: C/01/345837 / HA ZA 19-298

Rechters: D.J. Hutten

Advocaten: P.A. Schippers en J.W. Weehuizen

Wetsartikelen: